

II. OSNOVNA ŠOLA CELJE
LJUBLJANSKA CESTA 46
3000 CELJE

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT II. OŠ CELJE

Avtor: Mihaela Tacer

Ravnatelj: Igor Topole

Celje, september 2011

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

1. KAZALO

KAZALO.....	1
UVOD	
Varnost v prometu.....	2
Psihološki pogled otrok na prometne situacije	3
Zakonodaja.....	4,5,6,7
3. ŠOLSKI OKOLIŠ.....	8
3.1 Zemljevid šolskega okoliša.....	9
4. PROMETNOVARNOSTNA PREVENTIVA.....	10
4.1 Skrb za varnost otrok.....	11,12
5. KAKO UČENCI PRIHAJAJO V ŠOLO ?.....	13
6. KAJ MORAJO UPOŠTEVATI STARŠI, UČITELJI IN UČENCI?	
6.1 Učenec pešec.....	14,15
6.2 Učenec kolesar.....	16
6.3 Učenec sopotnik v avtomobilu.....	17
7. NAČRT VARNIH IN NEVARNIH ŠOLSKIH POTI	
7.1 Načrt nevarnih poti v šolo.....	18
7.2 Načrt varnih poti v šolo.....	19
7.3 Štetje prometa.....	20, 21
8. PROMETNE SITUACIJE S KATERIMI SE SREČUJEJO UČENCI.....	22, 23, 24, 25
9. VIZIJA ŠOLE O IZBOLJŠANJU PROMETNE VARNOSTI.....	26
10. LITERATURA.....	27

UVOD

2.1 Varnost v prometu

Učenci, ko prihajajo v šolo in se vračajo domov, so prometno ogroženi. Šola ima za večjo varnost svojih učencev izdelan prometno varnostni načrt šole, kjer so predlagane in natančno opisane najvarnejše šolske poti pa tudi zelo nevarne točke na njih. Učence z njimi seznanimo na razrednih urah, opise poti pa lahko najdete tudi na načrtu varnih poti v avli šole in na šolski spletni strani.

Staršem svetujemo, da z otroki večkrat skupaj prehodijo njihovo najvarnejšo šolsko pot, jih ob tem opozarjajo na nevarne dele poti, ki zahtevajo še posebno previdnost! Kasneje ni odveč preveriti, če otrok dogovorjeno pot tudi dejansko uporablja. Izredno razgiban in hiter utrip življenja ima za posledico tega zelo živahen promet. Ogroženost otrok v prometu je vsako leto večja. Veliko udeležencev v prometu se žal ne zaveda vseh nevarnosti v prometu, zato jih je potrebno na to opozoriti. Vsi udeleženci v prometu moramo izvajati posamezne varnostne ukrepe v prometu, če želimo, da bo ogroženost otrok čim manjša.

Nekaj nasvetov za varno pot v šolo:

- Otroci 1.r devetletne OŠ morajo imeti na poti v šolo ter domov spremstvo.
- Pri slabi vidljivosti in v mraku nosimo kresničko/odsevnike, prvošolci poleg tega še rumene rutice.
- Hodimo po notranji strani pločnika, če pločnika ni pa ob skrajnem levem robu cestišča. V skupini hodimo eden za drugim – v koloni. Na cesti se NIKOLI ne lovimo ali prerivamo!
- Cesto prečkamo na prehodu za pešce. VEDNO se ustavimo, pogledamo levo – desno in ponovno levo, šele ko se prepričamo, da je prehod varen, odločno prečkamo cesto.
- Preden stopimo na cesto, vedno preverimo, če je res varno, tudi kadar nam sveti zelena luč!

2.2 Psihološki pogled otrok na prometne situacije

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Pogosto pozabljamo na to, da otrokom majhnost ne omogoča, da bi imeli tak pregled čez dogajanje v prometu kot odrasli. Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja.

Ne smemo pozabiti, da otroci:

- Nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne.
- Dobro slišijo, vendar ne vedo natančno iz katere smeri slišijo vozilo.
- Ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj.
- Ne razlikujejo dobro pojmov npr. levo, desno, (pogosto še zamenjujejo).
- Ne zmorejo dolgotrajne koncentracije.
- Njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede jih kaj zmoti (hitro lahko pozabijo ali so videli vozilo, ki se približuje).
- Ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil kot je npr. pravilo kako prečkamo cesto.
- Zaradi razvoja mišljenja otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni sami vidijo avto, ki se približuje, vendar to velikokrat ni res.

Zakonodaja

Udeleženci v prometu:

Udeleženec cestnega prometa mora ravnati tako, da ne ovira ali ogroža drugih udeležencev cestnega prometa ali jim ne povzroča škode. Kadar so udeleženci cestnega prometa otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobne za samostojno udeležbo v cestnem prometu, so drugi udeleženci dolžni nanje posebno paziti in jim, če zakon tako določa, tudi pomagati. (4. člen Zakona o pravilih cestnega prometa).

Če otrok ali mladoletnik prekrši predpise o varnosti cestnega prometa, pa je prekršek posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad njim, se za prekršek opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva kaznujejo z globo najmanj 200 eurov njegovi starši, posvojitelji, skrbniki oziroma rejniki. (7. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja policija in mestno redarstvo. (15. člen Zakona o pravilih cestnega prometa govori o pooblastilih občinskega redarstva).

Vozniki:

Voznik mora voziti po desnem smernem vozišču oziroma desni kolesarski stezi oziroma desnem kolesarskem pasu na pločniku glede na dovoljeno smer vožnje. Na dvosmerni kolesarski stezi mora voziti po desni strani steze. Na smernem vozišču brez označenih prometnih pasov morajo voziti vozniki po desni strani smernega vozišča na takšni oddaljenosti od njegovega roba, da poteka promet varno in neovirano. (37. Člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Na prehodu za pešce, na katerem promet ni urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali ga ne ureja pooblaščen uradna oseba, morajo vozniki in drugi udeleženci cestnega prometa omogočiti pešcem varno prečkanje vozišča, ki so na prehodu ali stopajo nanj.

Najvišja dovoljena hitrost vozila je:

- 1. na cestah v naselju 50 km/h;
- 2. v območju omejene hitrosti 30 km/h;
- 3. v območju umirjenega prometa in v območju za pešce 10 km/h.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Pešči:

V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa. Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju. (31. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarje vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev. (32. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.

Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti. (83. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevník, ki mora biti bele ali oranžne barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm². Učenci oziroma učenke prvega in drugega razreda osnovne šole, morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu. Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki. Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom. O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike. (87. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Otroci sopotniki:

Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. (90. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema. Vsak varnostni sedež mora biti preizkušen po zahtevah, ki so predpisana s homologacijo – evropskim predpisom ECE. (33. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

Kolesarji:

Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa. Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka. Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let. Kolo s pomožnim motorjem sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(49. Člen Zakona o voznikih)

Kolesarji morajo voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje. Kolesarji morajo voziti drug za drugim, razen na kolesarski poti, kjer smeta voziti dva kolesarja vzporedno, če širina poti to omogoča.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Med vožnjo s kolesom je prepovedano:

1. izpustiti iz rok krmilo kolesa;
2. dvigniti noge s pedal;
3. voditi, vleči ali potiskati druga vozila;
4. pustiti se vleči ali potiskati;
5. prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji;
6. voziti druge osebe, razen če ta zakon ne določa drugače.

Voznik kolesa mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgano na sprednji strani žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo. Na zadnji strani kolesa mora imeti nameščen rdeč odsevník, na obeh straneh pedal rumene ali oranžne odsevníke, na kolesih pa rumene ali oranžne bočne odsevníke. Obveza je uporaba varnostne čelade za vse kolesarje.

(93. člen Zakona o pravilih v cestnem prometu).

3. ŠOLSKI OKOLIŠ

Šola se nahaja na stičišču treh krajevnih skupnosti (Medlog, Slavko Šlander in Krajevna skupnost Savinja). Zahodna meja se pričinja pri Aeroklubu Celje in teče proti jugu po občinski meji med Občino Žalec in Mestno občino Celje. Južna meja poteka proti vzhodu po meji med KS Otok-Savinja in KS Pod gradom do reke Savinje. Nadaljuje se navzgor po levem bregu Savinje do Čopove ulice in naprej po njej do križišča z Ljubljansko cesto. Proti vzhodu se nadaljuje po Ljubljanski cesti, tako, da se med Policijo in parkirnim prostorom naveže na mejo popisnega okoliša in se obrne po njegovi meji proti severu mimo Ipavčeve ulice do železniške proge. Severna meja poteka po drugi poti proti zahodu do potoka Ložnica in v celoti zajema območje Ronkove ulice. Meja se nato nadaljuje po desnem bregu Ložnice do občinske meje pri letališču.

Šolski okoliš II. OŠ Celje zajema naslednje ulice:

Badovinčeva ulica

Božičeva ulica

Čopova ulica (neparne številke)

Grudnova ulica

Kamniška ulica

Kettejeva ulica

Ljubljanska cesta (od številke 26 navzgor)

Markova ulica

Nazorjeva ulica

Ob železnici

Partizanska ulica

Pintarjeva ulica

Primorska ulica

Stritarjeva ulica

Šerčerjeva ulica

Škvarčeva ulica

Trubarjeva ulica (parne številke od 26 in neparne številke od 67 navzgor)

Tržaška ulica

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Ulica Tončke Čečeve

Ulica V. Prekomorske brigade

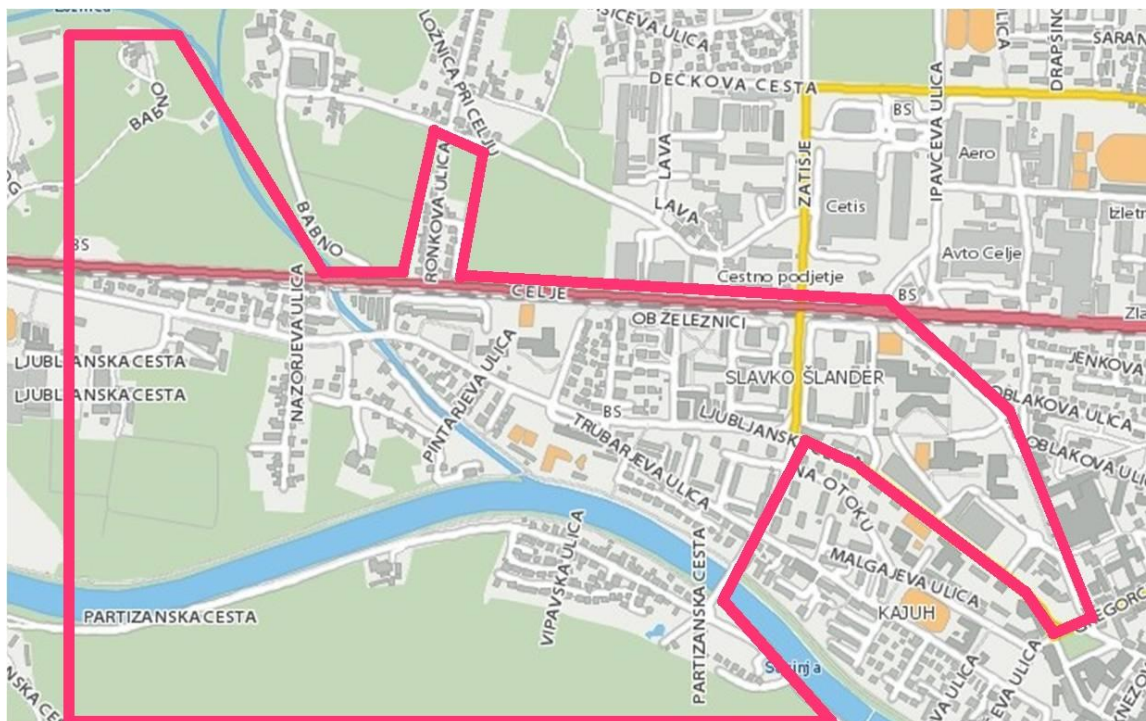
Vipavska ulica

Vojkova ulica

Lisce

Medlog

Ronkova ulica

Zemljevid šolskega okoliša II. OŠ Celje (Vir: www.zemljevid.najdi.si/)

Veliko otrok pa pride v našo šolo tudi iz drugih okolišev šol. Letos so bili na našo šolo, vsega skupaj vpisanih kar 109 učencev iz drugih šolskih okolišev: I. OŠ Celje, III. OŠ Celje, IV. OŠ Celje, OŠ Lava, OŠ Frana Roša, OŠ Hudinja, OŠ Ljubečna, OŠ Frana Kranjca, OŠ Štore, OŠ Vojnik, OŠ Dobrna, OŠ Petrovče, OŠ Žalec, OŠ Polzela, OŠ Sevnica, OŠ Šmarje pri Jelšah. . Vse sem zajela v raziskavi, ki je prikazana s tabelo o načinu prihoda učencev v šolo.

4. Prometno varnostna preventiva na naši šoli

Na začetku vsakega šolskega leta posvetimo veliko pozornost osveščanju otrok in staršev o varnosti v cestnem prometu. Glede na predhodne zglede nevarnejših mest na poti do šole razredniki in učitelji pri prometnih učnih vsebinah obravnavajo nevarna mesta in iščejo skupne rešitve za večjo varnost ter v sam učni proces vključijo policiste.

Razredniki prvošolcev organizirajo prve učne ure s policisti prometniki. Na razredni stopnji v petem razredu večina učencev opravi kolesarski izpit. Šola kolesarske izpite opravlja s sodelovanjem policije, AMZS-ja in sveta

za preventivo v cestnem prometu. Tako učenci kolesarji usvojijo najosnovnejša znanja prometne varnosti. Velik prispevek k dvigu varnostne kulture učencev dosežemo na

roditeljskih sestankih, kjer starše otrok opozarjamo na njihovo

vlogo pri prometni vzgoji. Opozorimo jih na prometne predpise, ki veljajo za prevoz otrok, kolesarje in pešce v prometu (posebej poudarimo pomen kresničk, kako jo pravilno uporabljamo in zakaj jo sploh uporabljamo).

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Starše opozorimo, da se otroci lahko vozijo v osebnih avtomobilih le na otroških sedežih, ki omogočajo uporabo običajnih varnostnih pasov ali v varnostnih sedežih z lastnimi pasovi. Otroci sedijo pripeti na zadnjih sedežih do 12. leta. Tudi starše seznanimo z najvarnejšimi prometnimi potmi od doma do šole. Opozorimo jih na to kako pripeljejo svoje otroke v šolo in kje jih izpustijo iz avtomobilov, da bodo otroci varno prispeli v šolo.

4.1 Skrb za prometno varnost otrok

Šola zagotavlja prometno varnost učencev tako, da:

- a) Na ekskurzijah, športnih, naravoslovnih, kulturnih dnevih in tečajih plavanja, kolesarjenja šola zagotovi varen prevoz učencev tako, da naroči varno prevozno sredstvo, ki ustreza vsem prometno varnostnim predpisom z izkušenim voznikom in poskrbi za ustrezno število odraslih spremljevalcev. Pri tem upošteva normativ, ki predvideva najmanj enega odraslega spremljevalca na 15 učencev. Spremljevalci poskrbijo, da učenci pravilno in varno uporabljajo prometne površine ter prevozna sredstva. Razporedijo se med učence na čelu, sredini in koncu skupine. Poskrbijo, da učenci med vožnjo ne motijo voznika, sedijo in s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih;
- b) Zagotovi, da so objekti, učila, oprema in naprave v skladu z veljavnimi normativi ter zagotavlja varno izvajanje prometne dejavnosti;
- c) Izvaja različne aktivnosti in ukrepe za zagotavljanje varnosti učencev in preprečevanje nasilja (individualni razgovori z učenci, mediacija in razredne ure, šolska svetovalna služba);
- d) Organizira varovanje in nadzor vstopanja v šolo in gibanja na šolskih površinah (igrišča, rekreativne površine);

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

e) Spremlja in analizira vse dogodke in vedenje učencev, ki bi lahko ogrozili varnost učencev in informira učence o varnem vedenju v primerih ogrožene varnosti posameznika ali skupine.

September 2011

Slika: Spremljanje učencev čez prometno zelo obremenjeno mesto prečkanja ceste pri semaforiziranem križišču pred šolo.

5. KAKO UČENCI PRIHAJAJO V ŠOLO?

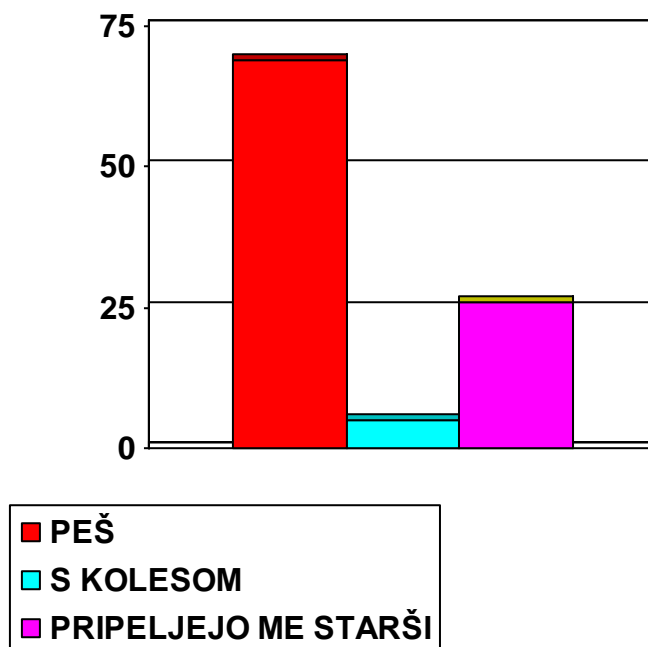
Podatke sem pridobila z anketnim vprašalnikom. V anketo je bilo vključenih 375 učencev naše šole.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Spodnja tabela in graf prikazujeta kako naši učenci prihajajo v šolo.

Število učencev	Peš	S kolesom	Pripeljejo me starši
375	259	19	97
100%	69%	5%	26%

Tabela: Prikazuje način prihoda učencev v šolo

Graf prikazuje način prihoda učencev v šolo

Iz grafa lahko razberemo, da v našo šolo še vedno v večini primerov učenci prihajajo peš. Ta odgovor je bil zastopanih v kar 69%. Sledi odgovor, da učence v šolo pripeljejo starši 26%. Tukaj sem pričakovala večji odstotek odgovorov. V najmanjši meri pa je bil zastopan odgovor, da učenci v šolo pridejo s kolesom 5%. To je pogojeno z letnim časom in vremenom. Kot lahko vidimo, je večina naših učencev v prometu udeleženi v vlogi pešca. Zato mislim, da moramo na naši šoli še bolj poudarjati, kaj morajo učenci storiti za večjo prometno varnost, opozarjati na vedenje pešcev v prometu in prometno kulturo pešcev ter voznikov.

6. Kaj morajo upoštevati učitelji, starši in učenci?

6.1 Učenec pešec

Vstop otroka v osnovno šolo je pomemben življenjski mejnik. V vrtcu in prvih razredi osnovne šole se otroci pripravljajo in usposablajo za samostojno sodelovanje v prometu, saj bodo kasneje večinoma sami hodili v šolo in se sami vračali iz nje. Seveda ta priprava ni dovolj. Otrokom mora pomagati vse okolje, še posebej pa starši.

Zato s prometno vzgojo ne odlašajmo!

Učenje otroka sodelovanja v prometu mora potekati postopoma. Najprej otroku razložimo kakšno je pravilno vedenje, nato mu pokažemo in ob tem razlagamo, nato skupaj z njim izpeljemo pravilno vedenje, otrok naj ga ponovi in ob tem razlaga kaj počne.

Otroka moramo za vsako pravilno vedenje pohvaliti. Za nepravilno vedenje pa ga popravimo in razložimo, kakšno je pravilno. Le tako otroka spodbujamo k pravilnemu vedenju.

S svojim obnašanjem in ravnanjem smo otroku vzor, zato vedno upoštevajmo prometne predpise in se varno ravnajmo.

Otroka zaradi njegove majhnosti v prometu lahko hitro spregledamo. Kaj lahko ga skrije živa meja, parkiran avto ali kakšen drug predmet ob cesti. Zato otroka oblecimo v svetla oblačila. Pri slabi vidljivosti in mraku mora nositi kresničko, ki jo pripne ob žep ali torbico, da prosto niha in odseva svetlobo. Otroci v prvem in drugem razredu osnovne šole morajo celo šolsko leto nositi rumeno rutico, ki ostalim udeležencem sporoča, da so šele začetniki v prometu in da morajo biti zato še posebej previdni.

Pešci so ena najbolj ogroženih skupin udeležencev v cestnem prometu. Nimajo oklepa, ki bi jih varoval pred morebitnimi poškodbami zaradi posledic prometnih nesreč. Zato jih je Nacionalni program varnosti cestnega prometa v Republiki Sloveniji izpostavil kot enega glavnih ciljev, kjer moramo izboljšati prometno varnost. Med pešci so najbolj ogroženi starejši nad 65. let starosti ter otroci do 15. leta starosti. Največ nesreč je v jesenskih in

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

zimskih mesecih, ko so vidljivost in pogoji vožnje na cestah bistveno slabši. Pešci sami najbolje poskrbijo za svojo varnost če:

- dosledno upoštevajo prometne predpise (hoja ob levem robu ceste, prečkanje ceste na označenih prehodih za pešce itd.),
- uporabljajo odsevne predmete, ki izboljšajo opaznost pešca na cesti (kresničke, odsevni trakovi itd.),
- previdno in preudarno ravnajo ter skušajo predvideti ravnanje ostalih udeležencev v prometu.

Vozniki morajo za večjo varnost pešcev:

- dosledno upoštevati omejitve hitrosti,
- odstopiti prednost pešcem na prehodih za pešce,
- voziti v naselju še posebej previdno in biti pripravljen na zaviranje,
- voziti izven naselja po sredini voznega pasu tako, da zmanjšajo verjetnost trka v pešca.

Za večjo varnost pešcev morajo lokalne skupnosti v naseljih zgraditi pločnike, poskrbeti za varne prehode čez cesto in izvesti ukrepe za umirjanje prometa. Skupaj z državnimi organi pa morajo zagotoviti, da bodo glavne ceste potekale mimo naselij. Hitrost, ki je pešcem prijazna, je 30 km/h, saj le pri tej hitrosti lahko vozniki pravočasno ustavijo.

6.2 Učenec kolesar

Kolesarska čelada je nepogrešljiv del opreme vsakega kolesarja. Ni modna muha ali zaščita, ki je namenjena le športnikom. Vsak trk ali padec s kolesom lahko povzroči poškodbe glave, ki puščajo trajne posledice.

Zato za vsakega kolesarja naj velja, da "Bistro glavo varuje čelada".

Vsi otroci, ki vozijo kolo ali kolo s pomožnim motorjem ali so na kolesu potniki, pa morajo med vožnjo nositi zaščitno kolesarsko čelado.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Pri nakupu čelade pazite, da upoštevate nekaj napotkov:

- Kolesarska čelada mora biti izdelana v skladu z mednarodnim standardom za kolesarske čelade EN 1078 z oznako CE. Na nalepki mora biti oznaka proizvajalca, države, kjer je bila izdelana, velikost čelade in leto proizvodnje. Nalepka z oznako standarda mora biti na levi strani čelade. Navodilo kako se uporablja čelada, pa je obvezno na desni notranji strani čelade.

- Čelada mora biti primerne velikosti. S priloženimi blazinicami ali s posebnim sistemom za uravnavanje si jo prilagodite tako, da trdno stoji na glavi in je obenem udobna. Tudi trakovi za zapenjanje morajo biti nastavljeni tako, da čelado tudi ob morebitnem udarcu obdržijo na glavi in obenem preprečujejo gibanje čelade po glavi.

- Da bo čelada lahko preprečila udarec, jo mora kolesar pravilno nositi. Čelada mora ležati na glavi tako, da je njen prvi rob približno 2 cm nad obrvmi. Čelada mora biti med vožnjo vselej zapeta s trakovi za zapenjanje, ki se morajo prilegati bradi.

- Po vsakem močnejšem udarcu, je potrebno čelado zamenjati, saj se poškoduje notranja zgradba čelade, ki ob ponovnem udarcu ne bo več uspešno zaščitila kolesarja.

- Pri nakupu čelade za otroka, jo izbirajte skupaj z njim. Tako boste izbrali ustrezno velikost. Otroku pa prepustite izbiro vzorca in barve. Če mu bo čelada všeč, jo bo tudi z veseljem uporabljal.

Kolo je eno najbolj priljubljenih prevoznih sredstev otrok, saj jim pomeni hkrati igralo in prevozno sredstvo. Kolo je tudi prvo prevozno sredstvo, ki ga otrok lahko vozi sam. Prve spretnosti si pridobijo otroci že pri štirih ali petih letih starosti. Za samostojno vožnjo v prometu pa so sposobni šele ko so stari okrog 10 let. Kolo je poleg tega tudi eno najbolj okolju in zdravju prijaznih prevoznih sredstev. Svet zato stalno opozarja na ustrezna znanja in opremo kolesarjev.

6.3 Učenec, sopotnik v avtomobilu

V osebnih avtomobilih se otroci lahko vozijo le v njihovi starosti primerno zavarovanih sediščih. Otroci do 12. leta starosti lahko sedijo le na zadnjih sedežih v njim primernih avtosedežih. Z varnostnimi pasovi morajo biti med vožnjo pripeti voznik in potniki na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi.

So dobri občutki in prijeten dotik, drugo pa so sile ob prometnih nesrečah. Že pri trku vozila, ki vozi s hitrostjo 50 km/h, se naletna teža poveča več kot 30 krat. To dejstvo lahko predstavimo s praktičnim primerom. Mamica, ki tehta 50 kg, ob trku pa ni pripeta z varnostnim pasom in drži otroka na prvem sedežu, stisne otroka ob armaturo z naletno težo okoli ene tone in pol. Veliko vas misli, da se bomo pri hitrosti 50 km/h z lahkoto zadržali na sedežu ali na volanu, tudi če nismo pripeti. To isto, prevedeno v vprašanje pomeni, le kdo si upa skočiti v globino 14 metrov, verjetno nihče. Isto je z otrokom – verjetno se ga nihče ne bi upal loviti, če bi otrok padal z višine 14 metrov.

Odgovor je preprost. Raje si pripnite varnostni pas, otroka pa že od prve vožnje iz porodnišnice navadite na to, da je v avtu njegovo edino pravo in varno mesto v ustreznem varnostnem avtosedežu.

Otroka vedno vozite pripetega v sedežu, tudi pri najkrajših vožnjah se prepričajte, da ste v avtu pripeti vsi z varnostnimi pasovi.

Bodite zgled, saj gre za varnost vas samih in vaših najdražjih!

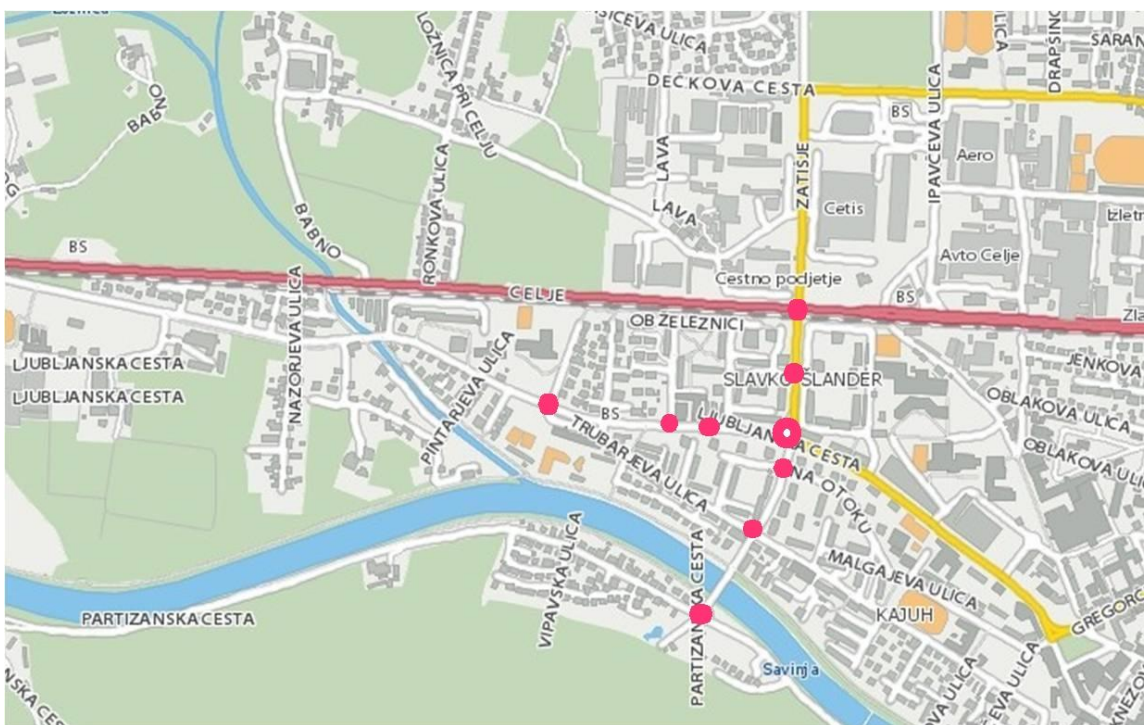
7. Načrt varnih in nevarnih šolskih poti

7.1 Nevarne točke

Najbolj nevarna pot do šole je ob Ljubljanski cesti, pri križišču s Šerčerjevo ulico. Učenci prečkajo cesto na semaforiziranem križišču, kjer s pritiskom na gumb učenci sami določajo zeleno in rdečo luč na prehodu za pešce. Ker semafor deluje samo občasno in ker se gostota pešcev poveča zjutraj ob prihodu in popoldne pri odhodu pešcev iz šole, ga nekateri vozniki ne upoštevajo.

Druga najbolj nevarna točka pa se nahaja na prečkanju Ljubljanske ceste in Čopove ulice. Na koncu Čopove ulice se učenci srečajo tudi s krožnom križiščem. Tam morajo biti posebj previdni in pozorni. Nevarna je tudi bližina železniške proge, ki je v neposredni bližini II.OŠ Celje. Nekateri učenci morajo prečkati železniško progo, kar od njih zahteva zelo veliko previdnost, pozornost in s tem neposredno ogroženost v prometu.

Z rdečim krožcem so označene nevarne točke, s katerimi se srečujejo učenci na poti v šolo.

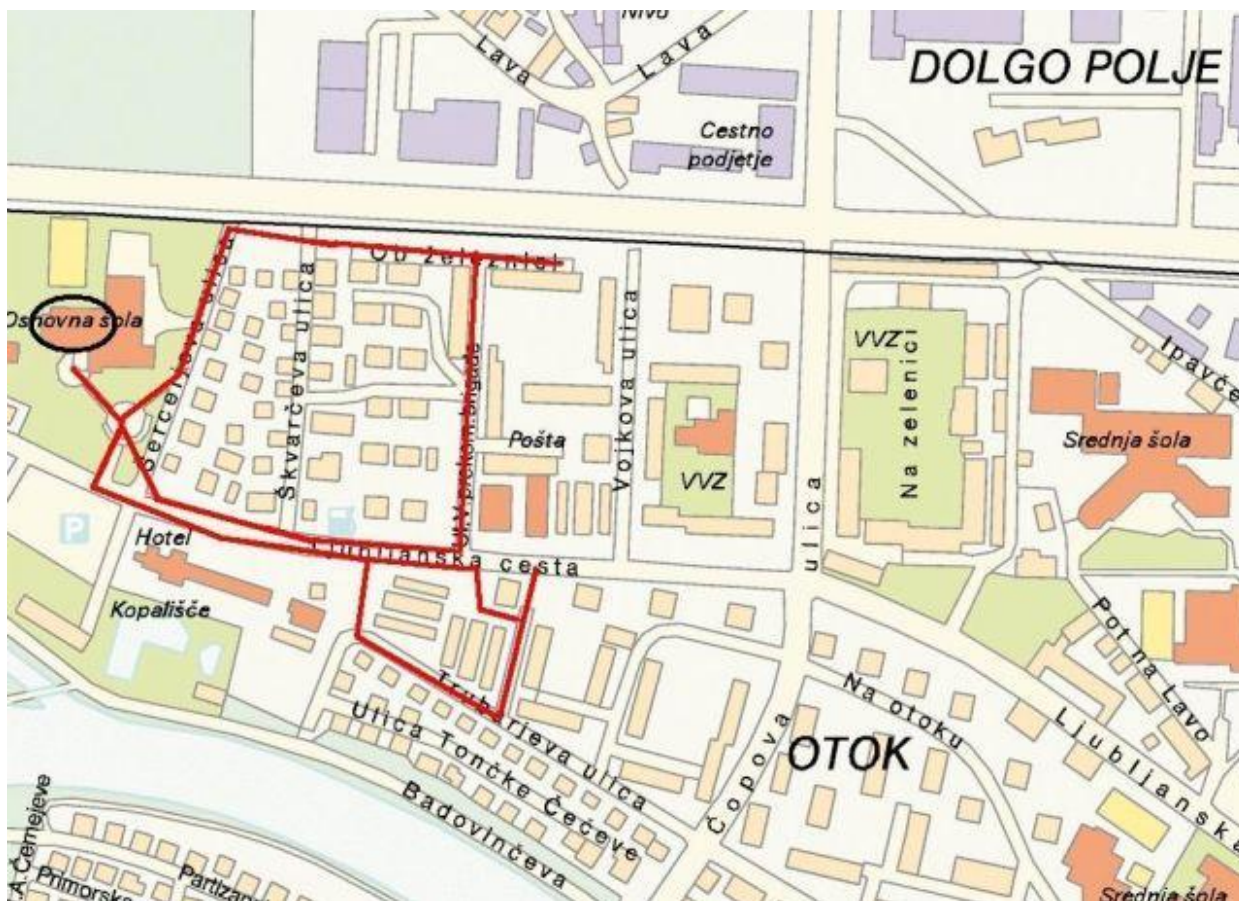
SLIKA: Nevarne točke

7.2 Varne točke

Najbolj varni poti sta dve. Prva je od Čopove ulice ob železnici in druga po peš poti mimo bližnje trgovine.

Varna je tudi pot po Ljubljanski cesti, ki je urejena s pločnikom in pot okoli Ronkove ulice.

Rdeča črta prikazuje varne poti učencev v šolo.

SLIKA: Varna pot v šolo

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

7.3 Štetje prometa

Z učenci prometnega krožka smo izvedli štetje prometa. Učenci so opravili štetje prometa po Ljubljanski cesti mimo naše šole. Časovno so se razporedili med 7:00 do 12:00 ure.

4.3.1 Smer Ljubljanska cesta proti centru mesta

Ura	Št. avtomobilov	Št. tovornih vozil	Št. avtobusov	Skupaj
7:00-8:00	450	20	13	483
8:00-9:00	420	40	10	470
9:00-10:00	165	28	15	208
10:00-11:00	315	5	1	321
11:00-12:00	240	2	5	247
Skupaj	1590	95	44	1729

V tabeli je prikazano število prevoznih sredstev glede na različen časovni razpon. Kot lahko vidimo, dnevno (od 7:00 do 12:00), mimo naše šole pelje v eno smer 1590 avtomobilov, 95 tovornih vozil in 44 avtobusov.

Ker so ceste mimo šole prometno zelo obremenjene, jim moramo učitelji v šoli nujno nameniti nekaj ur šolskega leta, za obravnavo pravilnega obnašanja in vedenja v prometu.

4.3.2 Smer Ljubljanska cesta proti Medlogu

Ura	Št. avtomobilov	Št. tovornih vozil	Št. avtobusov	Skupaj
7:00-8:00	483	14	8	505
8:00-9:00	190	30	6	226
9:00-10:00	120		5	125
10:00-11:00	90	3	3	96
11:00-12:00	220	4	10	234
Skupaj	1103	51	32	1186

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Kot lahko vidimo iz tabele, je obremenjenost cest, ki vodijo mimo šole zelo velika. Dnevno se v smeri proti Medlogu pelje (od 7:00 - 12:00) 1103 avtomobilov, 51 tovornih vozil in 32 avtobusov.

Učenci se srečujejo z različnimi nevarnostmi, ki pretijo na njih ob manjši neprevidnosti na poti v šolo. Takšno obremenitev ceste mimo šole lahko povežemo z dejstvom, da mimo šole pelje pot, ki povezuje Celje z avtocesto.

Še povzamemo skupen seštevek vseh motornih vozil se dnevno mimo naše šole pelje približno 3000 različnih prevoznih sredstev. Med štetjem prometa smo usmerili pozornost tudi na upoštevanje prometnih predpisov. Ugotovili smo, da je bilo veliko nepravilnosti storjenih pri

prečkanju ceste pri šoli. Avtomobili so vozili čez rdečo luč, čeprav so učenci čakali na prosto pot. Veliko je bilo nepravilnosti v prometu storjenih zjutraj, ko so starši pripravljali otroke v šolo. Starši so ustavljali na prehodu za pešče, učenci so izstopali iz avtomobilov ko so še bili v koloni, ne pa na pakririšču pred šolo. Videli pa smo kar nekaj primerov prehitre vožnje in vožnja avtomobilov po kolesarski stezi. Učitelji se zavedamo pomembnosti varne poti učencev v šolo, zato bomo tudi v prihodnje zelo zavzeto in dosledno izvajali aktivnosti na temo prometne varnosti otrok in opozarjali na roditeljskih sestankih tako starše kot učence na prometno varnost vseh nas.

8. Prometne situacije, s katerimi se srečujejo učenci na poti v šolo

Učenec nepravilno zapušča avtomobil na prehodu za pešče.

Voznik ne upošteva prednosti pešcev. Pešec je pravilno osvetljen, vendar mu avtomobil ne omogoči prednosti, da bi pravilno prečkal cesto.

Učenci prečkajo prometno zelo obremenjeno cesto pred šolo.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Jutranja prometna konica pred šolo. Učenci zelo težko pravilno izstopajo iz avtomobilov, ker ni urejenega krožnega krožišča, ki bi omogočal varno in pravilno izstopitev učencev iz avtomobilov in pravilno obračanje avtomobilov pred šolo. Ko zjutraj v šolo starši pripeljejo otroke nastane izredno velik prometni kaos.

Cestišče pred šolo je zelo poškodovano. Šola čaka sredstva s strani občine, da ustrezno ukrepa.

V neposredni bližini šole je tudi zavarovan železniški prehod, ki od učenca zahteva posebno pazljivost.

Prometno varnostni načrt II. OŠ Celje

Odhod učencev domov iz šole.

Jutranja in popoldanska prometna konica povzroča izredne zaplete in zatoje pri šoli in v njeni okolici.

Ti dve sliki prizakujeta najvarnejšo prometno pot učencev do šole.

9. Vizija šole o izboljšanju prometne varnosti otrok

Ker smo za varnost naših učencev odgovorni tako učitelji, starši kot učenci sami, se bomo na II.OŠ Celje še naprej trudili, da bomo izboljšali ozaveščanje otrok o pomembnosti njihove prometne varnosti. Na šoli potekajo in bodo potekale naslednje dejavnosti:

Na začetku šolskega leta mlajši učenci dobijo rumene rutice in kresničke za večjo prepoznavnost in vidljivost v slabšem vremenu.

Prvi šolski teden je okrepljen policijski nadzor prometa pri šoli.

Na razredne ure bomo povabili policista (vsaj 1-krat letno v vsak oddelek).

Želja je, da bi nam občina odobrila zamisel o barvnem označevanju varnih in manj varnih šolskih poteh v okolici šole. (varne stopinje)

Na šoli bomo uvedli prometne kotičke, kjer bomo namenili nekaj ur letno, v vsakem razredu, prometni varnosti otrok.

Na šoli bo še naprej deloval prometni krožek za razredno in predmetno stopnjo.

Na začetku vsakega leta so za prvošolčke izvedeni dnevi prometne varnosti, ko na šolo prišel policist in jim demonstrira pravilno prečkanje ceste

S policisti vsakoletno sodelujemo pri izpeljavi kolesarskega izpita. Tako bo tudi v prihodnje.

Prizadevamo si za pridobitev šolskega policista, ki bi nam pogosteje priskočil na pomoč pri izpeljavi praktične vožnje kolesarskega izpita. Večkrat pa bi tudi pregledal kolesa naših otrok, s katerimi prihajajo v šolo, jih opozarjal na nepravilnosti v prometu.

V tednu prometne varnosti učenci razredne stopnje rišejo risbe na temo prometa, varnosti/nevarnosti ali z uporabo drugih učnih metod obravnavajo prometno varnost.

Učence na ekskurzijah, špotnih dnevih in v šoli v naravi navajamo na primerno ravnanje v avtobusu in na upoštevanje prometnih predpisov.

Sodelujemo z institucijami, ki urejajo prometno varnost, in se udeležujemo njihovih akcij.

10. Literatura

Mag. Marta Novak: Delovno gradivo s seminarja Prometna vzgoja v devetletni OŠ, Otočec, 2009

http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r02/predpis_ZAKO3622.html, 2011

Mestni načrt Celja

Zbirka MOJI PRVI KORAKI DO ZNANJA: Moja pot v šolo, Varno na cesti, Pomurska založba.

<http://www.vozimopametno.si>

Klein, Ulrich, Pazi promet!, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 2000.

Moja pot v šolo, Moji prvi koraki do znanja, zbirka Moji prvi koraki, Pomurska založba)

<http://www.geopedia.si/print.html>

<http://www.dz-rs.si/>

www.zemljevid.najdi.si

Godec, M., Prometno varnostni načrt II.OŠ Celje, leto 1998

Hvala mentorici prometnega krožka Mileni Godec in članom prometnega krožka za izvedbo štetja prometa.

Hvala tudi vsem razrednikom za izvedbo ankete o načinu prihajanja v šolo.